

יומא נט: (ש15 מסוף הצרות) עד ס. (המשנה)

ביאורי מושגים
 כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא על הכלל כולו יצא:
 כשהתורה מחדשת דין ניתן ללמוד מממנו על מקרים נוספים הדומים לו. אלא אם כן –
 שני (או שלוש) כתובים הבאים כאחד אין מלמדים – אם הדין מופיע ביותר ממקרה אחד (התנאים חלקו האם צריך דוקא 3 מקומות או שמספיק שניים) לא ניתן ללמוד אותו על הכלל כולו.
 ההגיון הוא פשוט - אם התורה רצתה שנלמד את הדין על מקרים נוספים היא לא היתה כותבת את הדין ביותר ממקום אחד!

ציטוט מהמשנה

כיצד נתנו את המתנות על קרנות המזבח הפנימי
 ת"ק: סובב את המזבח ברגליו – על כל הקרנות – נתן מלמטה למעלה,
 ר"א: נתן את הדם ממקומו – על הקרן שלידי - נתן מלמטה למעלה
 על שאר הקרנות - נתן מלמעלה למטה

דעה נוספת בדעת ר"א:
 על 3 הקרנות הקרובות - נתן מלמטה למעלה
 על הקרן הכי רחוקה - נתן מלמעלה למטה

ציטוט מהמשנה

שלב ב':
 נתן 7 פעמים על גג המזבח (טהרו של מזבח),

את הדם היו נותנים היכן שנתנו את המתנה האחרונה
 ר"ח: את 7 המתנות נתנו בצפון (כיוון שהמתנה האחרונה היתה בצפון)
 ר"ח: את 7 המתנות נתנו בדרום (כיוון שהמתנה האחרונה היתה בדרום)

ציטוט מהמשנה

שארית הדם של חטאת פנימית - נשפך על היסוד המערבי
 שארית הדם של חטאת חיצונית נשפך על היסוד הדרומי

מדוע שפכו את דם החטאות הפנימיות על היסוד המערבי:
 'אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אוהל מועד'

מדוע שפכו את דם החטאות החיצוניות על היסוד הדרומי:
 כשם שבפנימיות שופך על היסוד הקרוב ליציאתו כך גם בחיצוניות שופך על היסוד הקרוב ליציאתו (היסוד הדרומי הקרוב ביותר לכבש)

ברייתא

ר"י: תמיד (גם דם פנימית וגם דם חיצונית) – שפכו על היסוד המערבי
 רשב"י: תמיד (גם דם פנימית וגם דם חיצונית) – שפכו על היסוד הדרומי

טעמו של ר' ישמעאל: לומדים את דין חטאת חיצונית (שלא נכתב במפורש בתורה) מדין חטאת פנימית (שפורש בתורה)

טעמו של רשב"י: המזבח היה בצפון ולכן היסוד הדרומי היה נמצא 'לפני ה' (מול פתח ההיכל)

ברייתא

הדם שזורם מהעזרה לנחל קידרון:
 ר' מאיר ור' שמעון: יש בו איסור מעילה מדרבנן, (מועלים בו מדרבנן)
 חכמים: אין בו שום איסור מעילה (אין מועלים בו)

המקור לכך שלפי כולם מהתורה אין מעילה בדם:

עולא:

'שלכם' – הדם שייך לכם,

בית מדרשו של ר' ישמעאל:

'לכפר' – לכפרה נתתיו ולא למעילה.

ר' יוחנן:

'כי הדם הוא בנפש יכפר' – מעמד הדם לפני הכפרה זהה למעמדו אחריה.

יש 3 לימודים ללמד שבדם שנשאר:

א. אין איסור אכילת נותר,

ב. אין איסור טומאה,

ג. אין איסור מעילה.

איסור פיגול לא צריך מיעוט מיוחד כיוון

שחיוב פיגול קיים רק בדבר שיש לו

מתירים (ודם הוא מתיר בעצמו)

הסברו של ר' יוחנן מבוסס על ההנחה שלאחר כפרה אין מעילה.
 זאת כיוון שדבר שנעשית מצוותו אין מועליו בו.

אמנם ישנם מקרים שבהם נעשית מצותו ומועלים בהם.

אבל לא לומדים מהם על שאר המקרים כיוון ש:

אפשרות א' – שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים

ישנם שני מקומות בהם מופיע הדין: 1. תרומת הדשן,

2. בגדי כהונה או עגלה ערופה.

אפשרות ב' – יש מיעוט מיוחד

באותם המקרים יש מיעוט מיוחד המלמד שמדובר בדין מקומי בלבד.

